

EKSAMENSOPPGAVER I PSYC3300 PSYKOPATOLOGI VÅR 2022
(ÅPEN BOK EKSAMEN)

Emneansvarlig Merete Glenne Øie

1. **Hvorfor er det vanskelig å predikere selvmord?**
2. a) **Hvilke faktorer er forbundet med god prognose ved schizofreni?**

b) **På hvilken måte kan rusmisbruk vanskeliggjøre behandlingen av pasienter med psykoselidelser?**

SENSORVEILEDNING

Oppgave 1. Hvorfor er det vanskelig å predikere selvmord?

Denne oppgaven er hentet fra drøftingsoppgavene studentene har kunnet forberede seg på på forhånd. Svar på oppgaven er å finne i pensumboken Comer og Comer i kapittelet om selvmord og lysbilder fra Line Stänicke sin undervisning.

Noen punkter som kan være med i besvarelsen:

- Evnen til å forutsi selvmord har ikke økt etter 50 år
- Flere av pasientene ønsker ikke å snakke om sine selvmordstanker
- Risikofaktorene som ofte er med i en klinisk selvmordsrisikovurdering er basert på forskning som ser på hva som er risiko på tvers av et utvalg, og er derfor potensielt lite treffende/følsomme for å fange opp det som er individuell sårbarhet for den enkelte - statistiske risikofaktorer vs endringsfølsomme individuelle faktorer
- Flere av de som ender opp med å ta livet sitt har ikke psykiatrisk diagnose på forhånd
- Mange har ikke fått psykologisk behandling, og mange søker ikke hjelp for å forebygge selvmord
- Falske positive og vanskelig å fange opp de som er i faresonen

Oppgave 2.

- a) **Hvilke faktorer er forbundet med god prognose ved schizofreni**

Oppgave 2 har studentene ikke fått forberede seg på.

Pensum er Schizofreniboka redigert av Rund kap 5 (Schizofreni og full restitusjon av Torgalsbøen)

Noen faktorer som er forbundet med god prognose:

- Kvinne
- Sen debut, akutt debut, mer positive enn negative symptomer
- Ikke spesielle vansker under oppveksten og lite komplikasjoner ved fødselen
- Affektive lidelser i familien
- God fungering før sykdomsutbrudd
- Sjeldnere funn på CT av hjernen

- Ikke rusmisbruk
- Belastende hendelse som utløsende faktor
- God respons på medikasjon
- Kort varighet av ubehandlet psykose
- God nevrokognitiv fungering
- Resiliens
- Følger opp behandlingen

b) På hvilken måte kan rusmisbruk vanskeliggjøre behandlingen av pasienter med psykoselidelser?

Pensum Schizofreniboka Kap 14 om Rus og psykose av Melle og Ringen

- Misbruker kan kamuflere psykosesyntomer, og psykosesyntomer kan forstås feilaktig som konsekvens av rusbruken
- Øker risiko for problemer og komplikasjoner for eksempel oftere boligproblemer, problemer med politiet
- Øker risiko for symptomforverring og tilbakefall
- Høyt forbruk (særlig av sentralstimulerende) kan gi hjerneskader og forverre kognisjon
- Øker risiko for voldelig atferd
- Øker risiko for suicid
- Ofte akuttinnlagt og følger dårligere opp behandling
- Symptomforverring utløst av rusmidler kan gjøre det nødvendig å øke dosering av antipsykotika, og dermed øke risiko for bivirkninger og manglende behandlingssamarbeid
- Mangel på god behandlingsoppfølging av personer med dobbeltdiagnoser- kan fall mellom to stoler
- Behandlere kan få maktesløshet/utilstrekkelighetsfølelse av å måtte forholde seg til to alvorlige problemer og kan svare med «dette er ikke mitt bord»- rusomsorgen kan unngå å gi medisiner fordi de er generelt skeptiske mot «stoffer som påvirker hjernen» mens psykisk helsevern kan be pasienten komme tilbake når de er rusfrie og kan betegne rusbruken et «regelbrudd»
- Pasientene kan selv forklare psykosen med rusproblemer eller omvendt hvis de ikke ønsker å ta tak i problemene

Generelt for begge eksamensoppgavene:

Det er ikke noen fastsatt grense på hvor mange momenter man skal ha med for å bestå, det bør gjøre en helhetsvurdering. Men både oppgave 1 og 2 må være bestått for å bestå totalt sett.

Informasjon fra UiO om vurdering av bestått/ikke bestått:

Bestått:

Besvarelsen/presentasjonen viser at kandidaten har en bred faglig kunnskap innen hele emnet, og god kunnskap innen de mest sentrale områdene. Bruken av fagterminologi er tilfredsstillende og besvarelsen/presentasjonen er klar og presis.

Kandidaten viser også god faglig vurderingsevne og selvstendighet.

Kravet om bred kunnskap i emnet betyr at det ikke kan være store kunnskapshull innen pensum. Manglende eller utilfredsstillende besvarelse av enkelte oppgaver kan derfor ikke kompenseres ved svært god besvarelse av andre. Oppgavene kan likevel vektas ulikt under vurderingen, avhengig av hvor sentrale de er for emnet.

Ikke bestått

Besvarelsen/presentasjonen viser at kandidaten har mangelfull kunnskap innen sentrale områder av pensum, eller betydelige kunnskapshull i mer perifere temaer. Kandidaten har ikke tilstrekkelig faglig kunnskap, metodiske ferdigheter eller generell kompetanse til å kunne anvende det oppnådde læringsutbyttet fra emnet på en selvstendig måte.

Dette innebærer at grensen mellom Bestått og Ikke bestått fastlegges med referanse til kvalitetskrav som – på selvstendig grunnlag – skiller mellom det som kan godkjennes og det som ikke kan godkjennes. Det betyr at grensen ikke skal koples til grensen mellom karakteren E og F.